

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.04. УКРАЇНА: МОВА, ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
Освітньо-професійна програма	«Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	1-й курс (І семестр)
Кількість кредитів ECTS	4 кредити
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні (46 год)
	Семінарські (14 год)
	Самостійна робота (60 год)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Викладач	К. філол. н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти Д. В. Козловська
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта: kozlovska_daria@kdidpmid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle: https://kdidpmid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczij-ne-navchannya/
Дні занять	Відповідно до розкладу занять.
Консультації	Відповідно до графіка консультацій.

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. Перелік тем: Тема 1. Витоки української культури Тема 2. Етнічна територія України Тема 3. Культура українців за часів Княжої доби Тема 4. Культура українців за доби Козаччини
---------------------	--

	Тема 5. Джерельна база досліджень із української культури Тема 6. Дослідницька робота в галузі української культури наприкінці XVIII – на початку XIX ст. Тема 7. Культурний процес в Україні II половини XIX – початку XX ст. Тема 8. «Театр корифеїв» Тема 9. Образотворче мистецтво II половини XIX ст. – початку XX ст. Тема 10. Культура України в період національно-демократичної революції Тема 11. Літературно-мистецьке життя України періоду національно-визвольних змагань Тема 12. Культура України в період становлення радянської влади Тема 13. Становлення української радянської літератури Тема 14. Досягнення в розвитку музичного й образотворчого мистецтва в 20-ті рр. XX ст. Тема 15. Українська культура в 1930-ті рр. XX ст. Тема 16. Культура України в часи Другої Світової війни Тема 17. Культура України повоєнного часу Тема 18. Вплив реформ періоду «хрущовської відлиги» на українське музичне, театральне та кіномистецтво 50–60-х рр. XX ст. Тема 19. Культура України в умовах кризи радянської системи Тема 20. Кіно, театр, музика в Україні в період «застою» Тема 21. Літературно-мистецьке життя України у 80–90-ті рр. XX ст. Тема 22. Національно-культурне відродження в період становлення незалежності України Тема 23. Сучасний український літературно-мистецький процес Ключові слова: історія України, історія української культури, освіта, наука, література, живопис, театральне мистецтво, кіномистецтво, архітектура, культурно-мистецький процес. Роль та місце дисципліни в системі підготовки: формує у здобувачів вищої освіти розуміння історії розвитку української культури й мистецтва в синхронічному та діахронічному зрізах.
Мета та завдання дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування в майбутніх фахівців історичної й національної свідомості, духовних цінностей; поваги до багатства культури й звичаїв українського народу; підвищення

	загальноосвітнього й культурного рівня; орієнтація особистості на засвоєння цінностей і досягнень культурної спадщини України; сприяння теоретичному осмисленню особливостей розвитку історико-культурного процесу в Україні, його впливу на сучасні суспільно-політичні процеси. Основні завдання навчальної дисципліни: – допомогти засвоїти базові знання про передумови формування, генезис, основні етапи розвитку та особливості українського культурного-мистецького процесу; – сприяти засвоєнню базових знань про основні форми сучасних художньо-естетичних і соціокультурних практик та нові мистецько-культурні явища; – допомогти отримати базові уявлення про основні етапи розвитку українського мистецтва, сучасні наукові концепції, в межах яких здійснюється їх вивчення, а також основні мистецькі напрямки та постаті, які визначали їх розвиток; – сприяти отриманню базових уявлень про історію розвитку та функціонування українського культурного простору, його генезу та сучасний стан. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: знати: – основні теорії культурогенезу; – історію розвитку української писемності; – складники української культури; – культуру первісного суспільства; – культуру доби Київсько-Руської держави; – українську культуру доби пізнього Середньовіччя; – культуру українського народу нового часу; – сучасну українську культуру та її особливості. вміти: – диференціювати етногенез українців та етногенез інших народів на території України; – розрізняти правову й етичну культуру; – розрізняти художню й документальну літературу; – складники культури тієї чи іншої епохи та їх відмінності в різні історичні періоди; – оперувати основними мистецтвознавчими термінами.
Передумови вивчення	Передумовою для вивчення дисципліни «Україна: мова, історія, культура, мистецтво» є базові шкільні знання з

дисципліни	української мови та літератури, історії України.
Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів цієї галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, духовні, моральні цінності суспільства, наукові досягнення, розуміти історію й закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній і мистецькій картині світу. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння професійної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення в мистецькому творі. СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	лекц.	практ.	сем.	СРС
1	2	3	4	5	6
Семестр 1					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. КУЛЬТУРА УКРАЇНЦІВ ЗА ЧАСІВ КНЯЖОЇ ДОБИ Й КОЗАЧЧИНИ					
Тема 1. Витоки української культури	4	2			2
Тема 2. Етнічна територія України	5	2		1	2
Тема 3. Культура українців за часів Княжої доби	4	2			2
Тема 4. Культура українців за доби Козаччини	5	2		1	2
Тема 5. Джерельна база досліджень із української культури	5	2		1	2
Разом за змістовим модулем 1	23	10		3	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА КІНЦЯ XVIII – ПОЧАТКУ XX СТ.					
Тема 6. Дослідницька робота в галузі української культури наприкінці XVIII – на початку XIX ст.	5	2		1	2

Тема 7. Культурний процес в Україні II половини XIX – початку XX ст.	4	2			2
Тема 8. «Театр корифеїв»	5	2		1	2
Тема 9. Образотворче мистецтво II половини XIX ст. – початку XX ст.	5	2		1	2
Тема 10. Культура України в період національно-демократичної революції	5	2			3
Тема 11. Літературно-мистецьке життя України періоду національно-визвольних змагань	6	2		1	3
Разом за змістовим модулем 2	30	12		4	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КУЛЬТУРА УКРАЇНИ У 20–60-ТІ РР. XX СТ.					
Тема 12. Культура України в період становлення радянської влади	5	2			3
Тема 13. Становлення української радянської літератури	6	2		1	3
Тема 14. Досягнення в розвитку музичного й образотворчого мистецтва в 20-ті рр. XX ст.	5	2			3
Тема 15. Українська культура в 1930-ті рр. XX ст.	6	2		1	3
Тема 16. Культура України в часи Другої Світової війни	5	2			3
Тема 17. Культура України повоєнного часу	6	2		1	3
Тема 18. Вплив реформ періоду «хрущовської відлиги» на українське музичне, театральне та кіномистецтво 50–60-х рр. XX ст.	6	2		1	3
Разом за змістовим модулем 3	39	14		4	21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ПРОЦЕС ВІД СЕРЕДИНИ XX СТ. ДО СЬОГОДЕННЯ					
Тема 19. Культура України в умовах кризи радянської системи	5	2			3
Тема 20. Кіно, театр, музика в Україні в період «застою»	6	2		1	3
Тема 21. Літературно-мистецьке життя України у 80–90-ті рр. XX ст.	5	2			3
Тема 22. Національно-культурне відродження в період становлення незалежності України	6	2		1	3
Тема 23. Сучасний український літературно-мистецький процес	6	2		1	3

Разом за змістовим модулем 4	28	10		3	15
Усього годин за Семестр 1	120	46		14	60
Вид контролю: Екзамен					

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Борисевич Л. В., Соловей А. М. Теорія культури: словник понять та термінів. Івано-Франківськ, 2012. 50 с.
2. Генік Л. Я. Історія української культури: навчально-методичний комплекс: програми, бібліографія, методичні рекомендації, самостійна робота студентів. Івано-Франківськ, 2016. 86 с.
3. Генік Л. Я. Теорія мистецтва. Івано-Франківськ, 2016. 86 с.
4. Новосад М. Г. Історія української культури: навчально-методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ, 2012. 67 с.
5. Півторак Г. П. Українська мова: погляд крізь віки. *Голос України*. 11 січня 2018 року. № 67 (6822). URL: <https://www.golos.com.ua/article/301757>

Додаткові:

1. Греченко В. А. Історія української культури: навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Кондор, 2016. 351 с.
2. Історія української культури: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Уклад.: С. О. Костилева, С. Ю. Боева, А. І. Махінко. Київ : НТУУ «КПІ», 2018. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/25850/>
3. Історія української культури: курс лекцій / під заг. ред. С. О. Костилевої. Київ : НТУУ «КПІ», 2010. 336 с.
4. Історія української культури: навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т. Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. Київ : ЦУЛ, 2019. 368 с.
6. Кислюк К. В. Українська культура І чверті ХХІ ст: повороти модернізаційних перетворень. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2018. 196 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://teka.ks.ua/>
2. <http://litopys.org.ua/>
3. <http://www.history.org.ua/>
4. <http://k-ua.net/>
5. <http://mvd.uk.kiev.ua/>
6. <http://www.ukrcenter.com/>
7. <http://1000years.uazone.net/>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів	Дата проведення	Форма	Максимальна
-------------------------	-----------------	-------	-------------

	контролю	контролю	кількість балів
Змістовий модуль 1. Витоки української культури. Культура українців за часів Княжої доби й Козаччини	09.2026	Поточний контроль	14
Змістовий модуль 2. Українська культура кінця XVIII – початку XX ст.	10.2026	Поточний контроль	13
Змістовий модуль 3. Культура України у 20–60-ті рр. XX ст.	11.2026	Поточний контроль	16
Змістовий модуль 4. Український культурно-мистецький процес від середини XX ст. до сьогодення	12.2026	Поточний контроль	17
	12.2026	Підсумковий контроль (Екзамен)	40
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання,	Ноутбук із можливістю демонстрації
-----------------------	------------------------------------

устаткування	матеріалів та виходу до мережі Інтернет, проєктор для демонстрування презентацій.
Необхідні засоби	Не передбачено.
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: <i>Microsoft Office Word, Adobe Acrobat Reader, Microsoft Power Point.</i>
Матеріали, інструменти	Не передбачено.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, здобувач вищої освіти втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена зі зниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до неотримання семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її упродовж консультаційного часу, відповівши на ключові запитання, виконавши вправи на відповідні теми. Довгострокова відсутність здобувача вищої освіти на заняттях без поважних причин дає підстави для отримання неатестації. Додаткові заняття в такому разі не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять із навчальної дисципліни «Україна: мова, історія, культура, мистецтво» поширюються загальноприйняті норми та правила поведінки, затверджені «Правилами поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Схвалюється власна думка здобувачів вищої освіти з теми заняття, активне обговорювання проблемних питань. Водночас на заняттях не допускаються дії, що порушують порядок і заважають навчальному процесу, зокрема користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на

	заняття без поважних причин, відсутність реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем у робочі години є корпоративна пошта викладача (kozlovska_daria@kdidpamid.edu.ua). Порядок надсилання листів: 1) у темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – УМІКМ); 2) файли підписуються в такий спосіб: «Прізвище_Завдання». Прийнятний формат файлів: текст – .docx, ілюстрації – .pdf, презентації – .pptx. Консультування з викладачем в Академії відбувається у визначені дні й години.

Детальніша інформація щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи здобувачів вищої освіти тощо міститься в [Робочій програмі](#) навчальної дисципліни «Україна: мова, історія, культура, мистецтво»/

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

Дар'я КОЗЛОВСЬКА

Гарант освітньої програми

Олена КАШШАЙ

Завідувач кафедри

Олена КАШШАЙ

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від «27» серпня 2026 р., протокол № 1